

Yttrande
S2018/04100/FS

Utveckling av verksamheter som bedrivs enligt lagen om läkarvårdsersättning och lagen om ersättning för fysioterapi, Ds 2018:31

Fysioterapeuterna ser behovet av förändringar i lag om ersättning för fysioterapi (LOF) för att möjliggöra ett mer effektivt utnyttjande av de fysioterapeuter som är verksamma enligt lagen. Fysioterapeuterna har fört fram förslag till moderniseringar av regelverket som skulle leda till bättre samverkan mellan landsting och fysioterapeuter som får ersättning enligt LOF, bättre effektivitet och ett ersättningsystem som bättre svarar mot patienternas behov. Fysioterapeuterna beklagar att våra förslag inte har beaktats av utredningen.

Fysioterapeuterna saknar följande delar:

Möjlighet till gemensamt journalsystem

En fråga som Fysioterapeuterna lyft fram är krav på att landstinget och utövare med ersättning enligt LOF ska ha ett gemensamt journalsystem. Ofta lyfts det fram att samverkan mellan landstingen och privata aktörer borde vara bättre och ett effektivt sätt att möjliggöra sådan samverkan är att landsting och fysioterapeuter verksamma enligt taxan har samma journalsystem. Om utförare enligt nationella taxan och landstingen har samma journalsystem kan man använda samma terminologi och klassifikation vilket underlättar landstingets uppföljningar.

Hantering av ökat behov av fysioterapi hos patienterna

Fysioterapeuterna har fört fram att det p.g.a. ett ökat behov och ändrat sjukdomspanorama hos patienterna behövs en förändring i 16 § LOF. Med en strikt tolkning av bestämmelsen får specialistutbildade fysioterapeuter inte ersättning som motsvarar deras specialistkompetens. I förlängningen innebär det att fysioterapeuterna inte fullt ut arbetar med de patienter de har

särskild utbildning för och patienter med stora behov kan då inte få den vård de behöver. Fysioterapeuterna beklagar att promemorian inte alls berör denna fråga.

Överklagande

Landstingen fattar ett antal beslut som påverkar företagande fysioterapeuter. Exempel på sådana beslut är att landstingen tidsbegränsar rätten till ersättning enligt LOF och att landstingen begränsar möjligheten till annan verksamhet utöver lagens begränsning att arbeta i landstingets hälso- och sjukvård. Idag kan dessa beslut endast överklagas enligt kommunallagen, vilket har sina begränsningar. För att skapa större rättssäkerhet har Fysioterapeuterna föreslagit att alla beslut av landstinget gällande etableringar skulle kunna överklagas till förvaltningsrätten. Tyvärr har utredningen inte beaktat detta.

Översyn av kostnadsansvarsfördelning

Utredningen tar upp frågan om kostnadsansvar för vård hos en annan vårdgivare än den vårdgivare där patienten är listad. Dagens system när vårdgivare går miste om en del av sin ersättning när patienter söker sig till utövare enligt LOF är till sin konstruktion sådant att det motverkar samarbete mellan utövare enligt LOF och verksamheter som drivs enligt LOV. De är angeläget att denna konstruktion ses över.

Överlåtelse av etablering

Fysioterapeuterna vill särskilt lyfta utredarens beskrivning av möjligheten att överlåta verksamhet som får ersättning enligt nationella taxan i landsting som infört vårdval. Landstingen har varit av uppfattningen att om det finns ett brett primärvårdsuppdrag som innefattar rehabilitering i vårdvalet är det tillräckligt för att hindra att överlåtelse av etableringar. Frågan har prövats i domstol som kommit fram till att ett sådant brett primärvårdsuppdrag inte är skäl för landstingen att neka att etableringar säljs vidare. Fysioterapeuterna invänder mot utredarens beskrivning av att domstolarna inte skulle ha dömt i enlighet med lagstiftarens intentioner och anser att beskrivningen är starkt vinklad.

Nedan följer våra svar på de förslag som utredningen lägger fram:

Avsnitt 6.1 Särskilda krav på läkar- och fysioterapiverksamheten

Fysioterapeuterna hade önskat att kravet på att arbeta i etableringen i viss omfattning helt slopades då det leder till onödig byråkrati och skapar ett stelbent system. Att fysioterapeuter kan arbeta i olika verksamheter bidrar till kunskapsöverföring och till att kvalitén på vården utvecklas.

Att heltidskravet lättas upp och att det införs möjligheter till att arbeta halvtid är i och för sig ett steg i den riktningen. Den konstruktion som föreslås – att fysioterapeuten och landstinget måste komma överens om halvtid innebär dock att förslaget i praktiken kommer att få en mycket begränsad användning. Eftersom det inte finns bestämda kriterier för när halvtid ska beviljas är det helt godtyckligt för landstinget att bestämma om halvtid ska vara möjligt eller ej.

Fysioterapeuterna hade istället önskat att man införde en rätt för fysioterapeuter verksamma enligt taxan att arbeta halvtid under vissa förutsättningar.

På samma sätt är det ett steg i rätt riktning att fysioterapeuter verksamma på nationella taxan kan vara anställda i landstings hälso- och sjukvård eller i bolag som ägs av landstinget. Vi motsätter oss dock att landstingen måste godkänna en sådan tjänstgöring. Om man kräver ett godkännande måste det finnas tydliga kriterier i lagtext för när ett landsting skulle kunna neka en fysioterapeut att parallellt med sin verksamhet enligt taxan arbeta i landstinget. I annat fall är risken stor att landstingen slentrianmässigt nekar halvtidstjänst och man riskerar att bestämmelsen blir utan den önskade verkan.

Avsnitt 6.2 Systematiskt kvalitetsarbete

Fysioterapeuterna konstaterar att det redan enligt dagens regelverk finns en skyldighet att medverka till att den egna verksamheten kan följas upp och utvärderas av landstingen. Om man nu skärper denna skyldighet ytterligare är det dock viktigt att landstingen beaktar att utförare enligt nationella taxan är små företag och att den administrativa bördan inte blir för stor.

Avsnitt 6.3 Skyldighet att lämna ut patientjournal

Förslaget till ny lag innebär en större möjlighet för landstingen att ta del av journaler och annat material än i dag. Detta då lagtexten inte som idag anger att journaler får lämnas ut när de behövs för kontroll av begärd ersättning. Den föreslagna lagen innebär att journaler alltid ska lämnas ut på begäran av landstinget, oavsett om landstinget misstänker ekonomisk felaktighet eller inte. Det finns heller ingen begränsning i hur omfattande en sådan begäran ska vara. Förslaget är allt för långtgående och innebär ökad administration för företagen. Fysioterapeuterna har ingen invändning mot att handlingarna kan lämnas ut till landstinget istället för att endast visas upp på plats så länge man har en tydlig reglering om hur omfattande en sådan begäran får vara.

Avsnitt 6.4 Sanktioner och överklagande

Fysioterapeuterna är mycket kritiska mot att man inför vitessanktioner kopplade till skyldigheten att medverka till landstingens uppföljning och till fysioterapeutens skyldighet att lämna ut handlingar, journaler och möjliggöra inspektioner. Eftersom det inte ska finnas några begränsningar i hur snabbt materialet ska tillhandahållas eller i vilken omfattning journaler ska lämnas ut innebär förslaget mycket långtgående befogenheter till insyn och kontroll med små möjligheter till dialog. Vi ser att detta kan ställa till stora problem för våra medlemmar.

Avsnitt 6.5 Belopp och ersättningsnivåer i förordningarna

Om man gör en översyn över ersättningens utformning vill förbundet lyfta fram vikten av ett flexibelt ersättningssystem som kan anpassa allt eftersom vården och behandlingsmetoder

2018-11-11

utformas. Förbundet vill lyfta fram att ersättningen också måste vara rimlig om man arbetar med patientgrupper som behöver mycket tid som äldre och multisjuka.

En annan fråga som behöver tas om hand är hur man gör med patientgrupper som ofta uteblir från besök, något som är vanligt när man arbetar med personer med psykisk ohälsa eller med personer som har neurologiska sjukdomar. Idag ersätts man inte alls för uteblivna besök, vilket kan slå hårt mot en verksamhet inriktad på just dessa patientgrupper.

Med vänlig hälsning

Stefan Jutterdal
Förbundsordförande
Fysioterapeuterna